

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Poulsgaards indlæg og hans farverige fremtræden gør, at man godt kunne få sine tvivl om, hvis der pludselig kom et bud fra udlandet på hr. Poulsgaard, hvorvidt man ikke skulle være glad for den paragraf, der siger, at ministeren kan, »når særlige omstændigheder taler derfor, beslutte, at loven anvendes på en kulturgenstand, selv om den ikke opfylder betingelserne i stk. 1 eller 2.« Det kan da være, at vi skal hæge lidt om den paragraf.

Fru Hanne Severinsen nævnte, at kriterierne for, hvad der var inden for loven, og hvad der var uden for loven, måske var lidt firkantede. Jeg må sige, at det synes jeg egentlig er en dyd ved loven. Jeg synes, det er vigtigt – og det hænger også sammen med fru Birthe Hansens efterlysning af information om denne lov – at den er klar, og at det er afgrænsede områder. Vi har en undtagelsesbestemmelse i § 2, stk. 3, om, at loven kan omfatte andre ting, men jeg tror, det er vigtigt, at vi har nogle klare kriterier. Vi er på et nyt område, som man ikke har beskæftiget sig med herhjemme før, og jeg tror, det er vigtigt, at vi har nogle ret håndfaste regler for, hvad der er indenfor, og hvad der er udenfor – i hvert fald til at starte med.

Vi har jo generelt ønsket en afbalanceret løsning i dette lovforslag. På den ene side er vi alle enige om, fornemmer jeg, at det er dejligt, at dansk kunst kan hænge rundt omkring på store anerkendte museer i verden og blive behørigt beundret, det fryder vi os vel alle sammen over. Vi ønsker vel også alle sammen at tage et rimeligt hensyn til ejerne og sælgerne af disse kunstværker. Men omvendt kan der opstå situationer, hvor vi siger: nej, det kan ikke være meningen. Det er et nationalt klenodie, som vi ikke ønsker at penge skal kunne føre ud af landet, og dér vil vi gerne sige stop. Det er jo ikke noget nyt. Masser af andre lande har disse ordninger, og jeg synes, det er på tide, og at det er glædeligt, at vi nu kan komme med på dette område.

Jeg tror ikke, det bliver mange genstande, det kommer til at dreje sig om, men jeg synes også, at hver enkelt af dem kan være vigtig, og derfor håber jeg, at mange – det er mit indtryk – uden for denne sal også vil føle sig ansvarlig over for denne opgave. Jeg tror ikke, jeg har deltaget i ét kulturpolitisk debatmøde i de sidste to år, hvor der ikke har

været én tilhører, der spurgte til dette. Det er noget, der interesserer kolossalt. Folk er bekymrede over – med rette eller urette – at nu er det også smuttet, nu er det også solgt, og hvad er nu det for noget? Jeg tror, der er stor interesse for dette lovforslag, og jeg tror, at der er en meget bred forståelse i befolkningen for det; derfor tror jeg, at også de mennesker, der sidder inde med sådanne genstande, vil forstå, at man godt kan være national på den måde, at man faktisk indordner sig under lovens bestemmelser.

Jeg takker for den venlige modtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Lokal radio- og fjernsynsvirksomhed).

(Fremsat 30/1 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tastesen (S):

I følge morgenavisen er socialdemokratiet hægtet af de mediepolitiske forhandlinger, men ifølge grundloven kan man jo ikke hægte os af forhandlingerne herinde i folketinget, og derfor vil jeg gerne udtale mig på socialdemokratiets vegne om det foreliggende lovforslag.

Nu er det sådan, at vi har hængt temmelig godt på i denne sag. Vi har været til mange møder hos ministeren for kulturelle anliggender og nogle af hendes regeringskolleger gennem det sidste par år, og det forslag, der lig-

[Tastesen]

ger på ministerens bord om TV 2, er i høj grad udtryk for synspunkter og tanker, der svarer til, hvad socialdemokratiet mener er rigtigt. Kun det, som er regeringens mærkesag, reklamefinansieringen, er vi uenige om. Resten er vi næsten fuldstændig enige om.

Så vil jeg sige, at det er da for mig en utærkelig tanke – og det kan være et passende spørgsmål til hr. Bilgrav-Nielsen – at det radikale venstre nu er indstillet på at skulle ud i et udsalg af de gode mediepolitiske og kulturpolitiske synspunkter, som vi efterhånden har forhandlet os frem til.

Når det gælder det foreløbige lovforslag, er vi også med. Vi agter at øve indflydelse på lovforslagets udformning, så det kan få en hurtig behandling her i salen og komme frem til anden og tredje behandling i løbet af så kort tid som muligt, således at loven kan træde i kraft den 1. april. Men der er to store bidder i dette lovforslag, som ministeren godt ved at der ikke kan skaffes flertal for her i folketinget.

Det ene er, at dagblade og erhvervsvirksomheder skal have selvstændig sendetilladelse i lokalradio og lokal-TV. Det er vi imod. Vi ønsker ingen monopolforvridding, hvor de økonomisk og mediemæssigt stærke over en kortere årrække vil komme til at udkonkurrere de svage grupper.

Netop for at have et nuanceret billede på f.eks. dagbladsområdet har vi en presselov med støtte til dagblade, vi har lave distributionsomkostninger, og vi har oven i købet momsfrigtagelse. For at have et nuanceret pressebillede trods alt, hvor der både er plads til Information, Kristeligt Dagblad, Land og Folk, Børsen og mange andre, har man altså nogle støtteordninger, som gør, at vi undgår en forvridding inden for dagspresseområdet ud over den forvridding, vi allerede kender i forvejen med et ret så stærkt monopol, der især gør sig gældende i enkelte provinsbyer, hvor kun én avis dominerer.

Det vil vi forhindre på det elektroniske område ved at sige: o.k., det er godt, at aviserne er med med deres professionelle kundskab og viden vedrørende nyhedsformidlingen, men aviserne skal ikke have nogen form for bestemmende indflydelse. Og især hvis man åbnede for, at man i de lokale medier måtte lave reklamer og kædede det sammen med denne frihed til aviserne, kunne man være sikker på én ting: det er den sikre vej

til de økonomisk stærkes monopol på mediepolitikken i de elektroniske medier i løbet af ganske kort tid. Græsrodder, foreningsradioer og andet, som rører sig ude i lokalsamfundene, ville i løbet af kort tid blive knust ved den kombination, der her er tale om, så disse to bidder må ud af ministerens forslag.

Vi er klar over, at konsekvensen af vort nej er, at vi skal finde frem til andre finansieringsformer, og der har vi en mindretalsudtalelse fra socialdemokratiet og SF fra behandlingen før jul. Vi er selvfølgelig forpligtet til at finde frem til nogle modeller, så der i hvert fald i det mindste for radioens vedkommende – radioen er jo lykkeligvis ikke så kostbar at gå i gang med, som TV er – måske kan findes nogle støtteordninger, ud over at kommunerne har fri ret til at yde den støtte, som kommunerne vil. Dels kan kommunerne yde støtte til lokaler, til de tekniske faciliteter, til konsulentbistand osv., dels kan kommunerne oprette en åben kanal, så borgerne i enhver kommune kan lave deres egen radioudsendelse, for så vidt også TV-udsendelse, hvis det er det, det drejer sig om. Selve loven, som den er udformet nu, giver kommunerne en række muligheder for kulturpolitiske, mediepolitiske initiativer til fordel for borgerne. Loven er altså god, som den er nu.

Dernæst må jeg sige, at der er en enkelt ting med hensyn til det med, hvor mange kanaler man kan fylde op med, før der skal være plads til lokal-TV. Her mener vi, at tallet 10 er sat for højt. Vi vil derfor stille ændringsforslag om, at tallet 10 sættes ned til 6.

Min sidste bemærkning skal være: det hæster med dette lovforslag. Hvis der er noget, der skal hedde lokal-TV den 1. april, må vi hurtigt gøre forslaget færdigt, og så må vi altså fjerne de to store klodser, som ministeren har sat ind i lovforslaget, og som ikke har flertal i folketinget.

Flemming Jensen (KF):

Under tidligere debatter her i dag har man benyttet sig meget af citater, og jeg vil også godt indlede med et citat, noget, som jeg synes er meget fornuftigt, fordi det er noget, jeg selv har underskrevet, nemlig i forbindelse med betænkningsafgivelsen lige før jul. Da var vi medunderskriver på en udtalelse, der lød:

[Flemming Jensen]

»Mindretallet kan acceptere, at lovforslaget begrænses til lokalradiovirksomhed, fordi man forventer en endelig afklaring også af TV-delen inden 1. februar 1986, hvor ikke mindst den fremtidige finansiering vil få en plads. Mindretallet finder, at en sådan finansiering ikke bør ske gennem offentlige kasser, men at reklamefinansiering bør inddrages.«

Det er pudsigt nok stadig vores standpunkt, og jeg tror ikke, det er muligt for mig, uanset hvor meget jeg anstrenger mig, at sige ret meget nyt i den standende reklamedebat. Forsøgsordningen har vist, at det er meget svært at finansiere den brogede mangfoldighed af sendere, som vi vistnok alle ønsker, hvis man udelader reklamerne.

Ikke mindst for radioen vil det være rigtigt, at man tillader denne form. Der er dem, der har hævdet – jeg mener med urette – at reklamer i medierne alene af økonomiske grunde ensidigt vil tilgodese de kapitalstærke interesser. Ja men med radioen kommer vi formentlig på et økonomisk niveau, så også det lokale, ofte mindre, erhvervsliv kan deltage. Men andre ord: vi styrker de lokale interesser.

Om kontrollen med et eventuelt forbud skriver ministeren i bemærkningerne til lovforslaget:

»Ministeriet finder endvidere ud fra administrative hensyn, at det vil være uheldigt at arbejde med reklameforbud, hvis overholdelse erfaringerne fra forsøgsperioden har vist at det er vanskeligt at kontrollere.«

Det er en ualmindelig elskværdig måde, ministeren her udtrykker sig på, når vi tænker på, hvad der egentlig er sket på dette område, f.eks. inden for Dan-TV.

Det kan ikke være rimeligt, at vi skal finansiere hverken radio eller TV f.eks. med bingospil. Det er jo efterhånden også blevet et halvuartigt ord. Det kan ikke være rimeligt, at bingokulturen skal betale gildet. Det kan heller ikke være rimeligt, at den overhåndtagende bingoisme skal genere specielt de mindre idrætsforeninger. Det er ikke noget, vi kan bygge på i fremtiden.

Vi er selvfølgelig enige med alle andre om, at reklamer skal bringes på en ansvarlig måde, og vi håber og tror, at der kan skabes flertal for det.

Vi hilser med tilfredshed, i modsætning til hr. Tastesen, åbningen over for pressen.

Vi har i kulturudvalget fået mange henvendelser om dette problem, og de har bestyrket os i, at det ville være forkert at sætte hindringer op over for pressen, ikke fordi vi ønsker et meningsmonopol, hvis det er det, man frygter, men her har vi jo også de lokale nævnt til at se til, at det ikke vil ske.

Så skal jeg i øvrigt slutte – fordi lampen så småt begynder at lyse – med at sige, at vi også er enige i de bemærkninger, der er gjort om politiske partier og om religiøse bevægelser, som jeg opfatter som religiøse sekter. Det er rigtigt, at vi har kunnet samtale om disse ting, og det skal man fortsat kunne. Det er demokratiets væsen. Det er rigtigt, at vi skal have det størst mulige flertal, men har vi egentlig ikke nu samtalen så meget, at det er lige ved at gå over gevind? Er vi ikke kommet dertil, hvor man må forvente handling af os – gerne med et stort flertal? Bliver det ikke med et stort flertal, hilser jeg med tilfredshed ethvert flertal, også uden om hr. Tastesen, hvis grundlovsfæstede ret til at ytre sig jeg selvfølgelig ikke kunne tænke mig at røre.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Det var hr. Flemming Jensens interessante bemærkning om, at han også gerne hilste et smalt flertal med tilfredshed om nødvendigt. Det kunne jo tænkes, der blev et smalt flertal uden om hr. Flemming Jensen i denne sag.

Helge Sander (V):

Det er efterhånden ved at være en belastning at være medieordfører i dette ting. Befolkningen står mere og mere uforstående over for, at vi ikke kommer et skridt længere, og i så henseende må jeg da give min fulde tilslutning til hr. Flemming Jensens indlæg vedrørende bredden i et forlig, således at vi i det mindste kan få stablet TV 2 på benene. Godt nok er det således i dag, at det er lokalradioer og især lokal-TV, vi har på dagsordenen, men sandheden er jo den, at for at vi kan komme videre, er det TV 2, der ligesom er kruttappen. Vi må have fundet en samlet mediepolitisk løsning, for at vi kan komme videre.

Det er da forståeligt, at befolkningen ikke kan følge os, når man nu ser, at der, uanset om man er socialdemokrat eller man tilhører

[Helge Sander]

partiet venstre, er udbredt tilslutning til de modeller, der har været lagt frem fra regeringen. Ja, selv i Ekstra Bladet kunne man forleden læse, at Danmarks Radio også arbejder med at lave et alternativ til det nuværende TV 1. Det vil jeg ikke komme ind på, men blot efterlyse, at vi kommer videre, og det sker nok hen over et TV 2 i første omgang.

Men nu er der også håb forude. Vi har fået hr. Tastesen og co. sat uden for døren, kan jeg forstå, og det kan vi kun se det positive i, idet vi så har en mulighed for at nå frem til et forlig. Selv om jeg selvfølgelig gerne ser, at Jyllands-Postens og Radioavisens versioner i dag, der er meget positive, kunne effektueres hurtigt, må vi vel nok erkende, at der ikke er et resultat lige om hjørnet, men vi håber det bedste, når regeringen og de radikale nu sætter sig sammen.

Med hensyn til L 168, som vi har på dagsordenen nu, kan venstre naturligvis give sin fulde støtte til dette forslag, og jeg vil gerne kommentere 3 forhold i det.

Først og fremmest synes jeg, der er god grund til at hæfte sig ved den forlængelse, som også ligger i dette lovforslag, og det er ikke, fordi jeg mener, der er særlig grund til at gøre det i relation til de øvrige partier her i folketinget, for det er vist en af de ting, vi er enige om, at vi tager denne 6 måneders forlængelse både på radio og TV, men jeg tror, det er væsentligt, at vi får det signal ud, for man kan forstå rundt omkring, at folk er meget usikre over for denne forlængelse set i relation til lovforslaget, som vi behandler i dag. Der er altså en 6 måneders forlængelse, og det er desværre en nødvendighed i dag, fordi vi ikke er kommet frem til noget resultat på medieområdet.

Med hensyn til reklamefinansiering er der sagt mangt og meget, og jeg kan kun tilslutte mig det, der også er sagt i dag. Vi finder, at det er en helt naturlig reklamefinansiering, man har i alle andre veludviklede lande, og som man herhjemme har det i aviserne, og jeg kunne slet ikke forestille mig, når jeg slår op i min avis, at der ikke var annoncer. Dels er det med til at krydre avisen, dels er det også en helt naturlig finansieringsdel.

Jeg vil også gerne henvise til det, der er blevet nævnt om det vanskelige ved at administrere en ordning uden reklamer, og det synes jeg i allerhøjeste grad at hr. Tastesen skulle være opmærksom på.

Dagbladene er jo et af de områder, vi også har talt meget om. Vi synes, det er både synd og skam og uforståeligt, at de dagblade, der har været med til at præge både debatten i samfundet og hele informationen gennem mere end 100 år, skal straffes. Det har vi sagt mange gange.

Vi kan selvfølgelig også godt forstå dem, der taler om monopol, og det er også en teori, der lyder meget flot, men vi har ikke troen på, at det i realiteten betyder, at vi får nogle andre tilsvarende radioer uden om dagbladene af samme kvalitet, og det er det, der gør os meget, meget betænkelige. Vi har jo så sent som i går – eller i dag, tror jeg – set, at Radio Sydlyn lukker med udgangen af denne måned, fordi man simpelt hen ikke vil acceptere den lovgivning, vi er kommet med herinde. Vi har nok alle sammen sagt, at man kan omgå den lov, vi vedtog i december, men det er jo rigtigt, at det er ganske utilfredsstillende, at man skal arbejde på sådanne vilkår, især når der er tale om ganske mange penge, for godt nok er det billigere, som det er sagt, at lave radio end TV, men det er stadig væk udgifter i millionstørrelsen, og der er mange dagblade, der ikke ønsker at bruge disse penge på noget, som vi mere eller mindre gør kriminelt.

Jeg vil gerne slutte af med i dag i citaterne verden at citere Politiken fra den 7. februar, hvor der var en ganske interessant kommentar af tidligere minister Helge Larsen fra de radikale, der under overskriften: »På tide, at vi viser frisind«, bl.a. skriver:

»Principielt må der være fri adgang til at oprette lokalradio og -TV – også for dagspressen. Hvorfor dog udelukke den, der sidder inde med viden og erfaring om kommunikation!«

Birthe Hansen (SF):

Nu er der jo sagt mange ord om håb både på den ene og den anden måde, men vi håber sandelig ikke, at ministeren tror, vi har skiftet mening siden december måned. Det har vi ikke. Vi synes stadig væk ikke, at lokalradio og lokal-TV skal kunne få penge fra reklamefinansiering, og vi synes stadig ikke, at erhvervsvirksomheder og dagblade alene skal kunne få sendetilladelse. Vi synes derimod stadig, at der skal skabes mulighed for brugerindflydelse i de ikke-brugerejede fæl-

[Birthe Hansen]

lesantenneanlæg, og at der skal skabes mindretalsbeskyttelse med hensyn til valg af programmer i fællesantenneanlæggene. Men det synes ministeren stadig ikke, for det er sprunget over i lovforslaget.

I betænkningen skrev vi sammen med socialdemokratiet, at partier, der ikke går ind for reklamefinansiering, må være forpligtet til at stille forslag om offentlig finansiering. Det mener vi stadig væk, og vi har et forslag til en måde at løse problemerne på, som går ud på følgende:

Vi kunne f.eks. se på højskolelovens finansieringsbestemmelser samt på det forslag, som er stillet af lokalradioerne selv, og så kombinere de to forslag. Det betyder, at staten yder 85 pct. tilskud til lokalradio- og lokal-TV-virksomhed, dog højst 400 kr. pr. time, op til 1.000 årlige sendetimer for lokalradio og 10.000 kr. pr. time for lokal-TV. Det ville betyde en udgift for staten på 100–125 mill. kr. om året med de eksisterende lokalradioer og TV'er. Det er måske ikke billigt, men er det særlig dyrt? Staten plejer at støtte kulturaktiviteter, og denne kulturaktivitet har jo vist sig at være af meget stor interesse for mange forskellige samfundsgrupper.

Vi lægger dette frem som en mulig model, men ser gerne andre, f.eks. modeller, der kombinerer kommunal, amtslig og statslig støtte, modeller, der hviler på – som også hr. Tastesen var inde på – en kombination af støtteforeninger, gratis lokaler og faciliteter fra kommuner og amter og penge fra staten m.v. Der skulle være mange muligheder.

Sikkert er det, at en offentlig støtte som et sikkerhedsnet under lokalradio- og -TV-virksomheden vil sikre en mere aktiv og varieret programvirksomhed end den, der finder sted i dag, og som nogle steder bærer mere præg af bingo og skjult reklame for erhvervsvirksomheder end af aktiv kulturformidling og udvidelse af ytringsmuligheder, også for dem, der er interesserede i andet end tal på en bingoplade. Lokalradio og lokal-TV er en vigtig nyskabelse i medieverdenen. Den er et middel til kommunikation og samarbejde med de mange mennesker rundt omkring, som hidtil har nøjedes med at være passive modtagere af det, Danmarks Radio og nabolandene har kunnet tilbyde dem.

Det er vigtigt, at de forsøg, der har løbet i tre år, fortsætter på en god måde. Den model, ministeren lægger op til, er ikke, hvad vi

vil kalde god, og derfor vil vi søge i kulturudvalget at finde frem til et flertal om en anden, mere åben og sammenlagt mere alsidig model end den, man vil kunne få, hvis det bliver erhvervslivets penge, der skal afgøre, hvilke lokale stationer der skal overleve.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Der er ting i forslaget, man må hilse velkommen. Det er for det første, at det, der blev vedtaget ved forslaget om lokalradioerne, nemlig kommunernes adgang til at få sendetilladelse, er fastholdt. Forslaget om, at enkeltpersoner ikke skal have adgang, men henvises til de åbne kanaler under de kommunale stationer, er fastholdt. Det er også fastholdt, at der er forbud mod salg af sendetid til politiske partier og religiøse bevægelser, og vi noterer med tilfredshed, at man i bemærkningerne til lovforslaget har forsøgt en klargøring af, hvad der herved skal forstås.

Endvidere kan vi konstatere, at forslaget fastholder, at den enkelte sender i godkendelsesøjeblikket skal dokumentere et lokalt tilhørsforhold. Det er fastholdt, at der skal være mulighed for at anke et afslag på en sendetilladelse til det centrale udvalg.

Det er 5 konkrete punkter, der er fastholdt fra det forslag om lokalradio, vi vedtog.

Så er der to punkter, hvor man afviger fra det, der blev besluttet. Det kan selvfølgelig undre meget, at man afviger, især fordi samtlige regeringspartier stemte dels for ændringsforslagene herom, dels for det endelige lovforslag ved tredje behandling.

Det drejer sig om adgangen til reklamefinansiering og sponsorstøtte, som blev afvist med regeringspartiernes stemmer før jul. Nu vil man have det gennemført. Det drejer sig om erhvervsvirksomheders og dagblades adgang til selvstændigt uden betingelser at få sendetilladelse. Det blev afvist med støtte fra regeringspartierne både ved ændringsforslag og ved den endelige afstemning i folketinget ved tredje behandling.

Det fører mig over til en kort bemærkning til hr. Helge Sander, som siger, at det er synd og skam og uforståeligt, at dagbladene ikke uden videre skal have adgang. Det er synd og skam og uforståeligt, at hr. Helge Sander stemte for det ændringsforslag, og at hr. Helge Sander stemte for lovforslaget ved tredje

[Bilgrav-Nielsen]

behandling. Jeg vil godt bede om, at hr. Helge Sander lægger lidt alvor, lidt mening, lidt styrke, om man vil, ind i de beslutninger, han selv deltager i i folketinget. Ellers bliver det ret besværligt for befolkningen at forstå, hvad der foregår i det danske parlament.

Det er sagt i forslaget, og det er selvfølgelig meget rigtigt, at det er svært at tage stilling til den endelige udformning af lokal-TV, før der er klarhed over, hvordan TV 2 med regionale stationer skal placeres. Det er rigtigt, at det er svært. Jeg tror personlig, at med en beslutning i folketinget om oprettelse af regionale stationer vil der være meget, meget lille plads til lokal-TV, om muligt slet ingen plads. Der vil være ganske få eksempler, hvor der er brug for og lyst til at etablere lokal-TV, hvis der oprettes regionale TV-stationer. TV kræver et større aktivitetsområde end radio, og derfor vil danske regionale stationer være, tror jeg, stort set det mindste område, man kan forestille sig for en TV-virksomhed.

Dertil kommer, som det rigtigt bemærkes i lovforslaget, at UHF-sendere, som er nødvendige for et landsdækkende TV 2 med regionale stationer, er en god mulighed for med lidt teknisk supplement også at rundspredde eventuelle lokale TV-programmer. Der er en god konstatering og en god bemærkning om, at det forudsætter, at vi træffer beslutning om, hvorvidt vi vil have regionale stationer. Det mener jeg at vi vil og vi bør have. Det radikale venstre har altså sagt ja tak til regeringen til, at der indledes nye forhandlinger om et TV 2 med regionale stationer.

Til hr. Tastesen vil jeg gerne sige, at vi synes, vi har brugt den tid, man med rimelighed kan bruge på at tale med socialdemokratiet. Vi håber stadig, det er muligt at få en aftale, som socialdemokratiet enten helhjertet eller halvhjertet kan gå ind for. Men jeg kan sige, at under alle omstændigheder bliver det, der i givet fald skal gennemføres med regeringens og det radikale venstres og eventuelle andre stemmers dækning, det, vi indtil nu har forhandlet os til enighed om, mens socialdemokratiet også sad ved bordet – selvfølgelig minus den del, som socialdemokratiet gik imod, reklamerne. Der har vi opnået en enighed med regeringen, som er meget tæt på at kunne realiseres.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Hr. Bilgrav-Nielsen udtrykte et ønske om vægt og styrke og seriøsitet, tror jeg såmænd også, i det arbejde, der bliver lavet, så det bliver muligt at forstå, hvad der foregår i det danske parlament. Det var unægtelig en højt anlagt ambition, specielt hvis man skal forstå, hvad der foregår i TV 2-forhandlingerne. Jeg vil godt bede hr. Bilgrav-Nielsen svare på to spørgsmål.

En af de ting, vi diskuterede, sidst vi havde det her oppe, var offentlig støtte til nærradio og lokal-TV. Hr. Bilgrav-Nielsen sagde dengang, at det ville man ikke afvise, men man ville heller ikke sige, at man ville gå ind for det. Jeg vil godt høre, om hr. Bilgrav-Nielsen nu vil fortælle, hvad det radikale venstre mener derom. Det var det ene.

Det andet var, at hr. Bilgrav-Nielsen med glæde noterede, at der stod noget i lovforslagets bemærkninger om, ja, et forsøg på at definere, hvad man egentlig skal forstå ved »politiske partier« og »religiøse bevægelser«. Jeg forsøgte at finde ud af, hvad en religiøs bevægelse er. Der står i bemærkningerne:

»Forbuddet omfatter sådanne grupperinger af religiøs karakter, som ikke er egentlige trossamfund (dvs. sammenslutninger eller forsamlinger, hvis primære formål er gudsdyrkelse efter en nærmere udformet lære og ritus).«

Så spørger jeg mig selv: hvad er en religiøs bevægelse? Jeg ved ikke, om enten hr. Bilgrav-Nielsen eller ordføreren for kristeligt folkeparti, som må formodes at have en vis ekspertise, kan forklare os, hvad der står. Vi har før oplevet grinagtigheder med de radikale, når de ville lave forbud vedrørende politiske partier. Nu er vi så nået til religiøse bevægelser, og jeg fatter simpelt hen ikke, hvad meningen er. Det synes jeg kunne være godt, også sådan at hr. Bilgrav-Nielsen ikke bare kan stå og sige, at det er interessant, at der står noget om det, men måske kunne forklare, hvad der står.

Det med offentlig støtte vil jeg godt have et meget klart svar på. Ellers mener jeg, at vi burde være blevet enige om at springe hele debatten over og bare have taget det her forslag som noget, der gav anledning til at mødes i kulturudvalget.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Til hr. Bilgrav-Nielsen må jeg sige, at det er korrekt, at jeg sagde, at jeg synes, det er synd og skam og uforståeligt, at dagbladene skal være ude af billedet i relation til dem, der kan få sendetilladelse. Det gør jeg, som jeg allerede nævnte det i mit første indlæg, fordi jeg er fuldstændig enig med min navnebroder, tidligere undervisningsminister Helge Larsen, som også står ganske uforstående over for, at de, der har indsigt i tingene, skal sættes i skammekrogen.

Hr. Bilgrav-Nielsens fremstilling af det, der skete i december, er ganske rigtig, og derfor vil jeg tillade mig at citere, hvad jeg selv sagde her fra talerstolen ved den lejlighed. Vi sagde i relation til dagbladenes rolle i den lokale mediesituation, at den lov, vi gennemfører nu, føler vi er kunstig, og vi ser frem til en nærmere drøftelse af dette forhold, når TV-siden skal afklares i januar 1986.

Jeg erkender, at det ikke bliver i januar måned, men ellers er det vist rigtigt.

(Kort bemærkning):

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg vil gerne sige til hr. Tinning, at hvis det skulle vise sig, at der er stemning for at ændre loven om lokalradio og -TV således, at dagbladene skulle have en anden og lettere adgang end den, vi formulerede vedrørende lokalradio, så vil det betyde, at der gives en særfordel til etablerede dagblade på dette område. Så må det for mig betyde, at man med offentlige midler støtter de andre, der ikke har disse umiddelbare særfordele.

Det er det spørgsmål, jeg gerne vil stille til regeringspartierne, der mener, at der er frihedsideal, der ligesom kan bruges som argument for, at dagbladene uden videre skal have adgang til at etablere sig med lokalradio og lokal-TV. Derved får disse medier en fordel fremfor alle de andre, som vi mente ved forsøgene med lokalradio og -TV skulle have udvidet adgang til disse medier.

Derfor er det vigtigt, at den konstruktion, vi fandt før jul, fastholdes. Skal vi finde en ny konstruktion, give lettere adgang for de etablerede, mener jeg, at det bliver nødvendigt med offentlig støtte til dem, der ikke er

etablerede, til græsrodsbevægelserne m.v., for at være med på det her område.

Til hr. Helge Sander vil jeg gerne sige: jeg forstår nu, at man ikke skal gøre, som hr. Helge Sander gør, men gøre, som han siger man skal gøre.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Den går ikke, hr. Bilgrav-Nielsen. De manøvrer kan man måske lave, når man sidder og forhandler ovre i kulturministeriet.

Nu vil jeg godt tage det helt langsomt. Hr. Bilgrav-Nielsen siger: hvis der skulle være stemning for, at dagbladene skal have en anden placering, end vi lagde os fast på før jul... Hvem afgør, om der er stemning for? Socialdemokratiet, socialistisk folkeparti og VS har sagt: den stemning er der ikke. Der er én eneste, der afgør, om der er stemning for. Det er hr. Bilgrav-Nielsen og hans parti. Så jeg synes, det i første omgang vel må være et spørgsmål om at kigge indad og søge svaret. Når det så er kommet frem på tavlen, er der spørgsmålet om en offentlig støtteordning tilbage.

Allerede under den ordning, hvor der altså kun var begrænset adgang for dagbladene til at være med, den ordning, vi lavede før jul, sagde hr. Bilgrav-Nielsen: når vi nu er enige om, at vi udsætter hele finansieringssiden til afklaring sammen med lokal-TV og TV 2, og hvad der dengang blev drømt om, så ligger der heri fra vores side ikke noget med, at der ikke må komme en offentlig støtteordning. Der lå dengang kun deri, at kommunerne ikke skal have pligt til at betale penge.

Det, jeg nu spørger hr. Bilgrav-Nielsen om, er: hvordan ligger det i dag? Medmindre de radikale skulle skifte mening vedrørende dagbladene – hvorfor skulle de det? – går vi ud fra, at vi opretholder den af ministerens julelege at komme med det gamle. Det er bare almindeligt for skæg. Så har vi altså lagt fast, hvordan dagbladene skal ind i det her.

Jeg spørger på det grundlag hr. Bilgrav-Nielsen: kan vi så tale om en eller anden form for offentlig støtteordning i forhold til nærradio og lokal-TV? Det blev der åbnet op for, da vi havde debatten før jul, og det, der interesserer mig, er selvfølgelig, om der nu er blevet lukket, eller hvorfor hr. Bilgrav-Nielsen overhovedet ikke talte om det.

[Tinning]

Det dér med, hvad der er trossamfund og sådan noget, må jeg så finde ud af en anden gang.

Nør Christensen (CD):

Udløbet af den igangværende forsøgsordning for lokalradio og -fjernsynsvirksomhed gør det efter CDs mening helt naturligt at tilvejebringe en permanent ordning for de lokale TV- og radiostationer. I disse bemærkninger ligger implicit, at vi mener, at der overvejende har været tilfredshed med de etablerede stationer, når det tages i betragtning, at de har været baseret på frivillig, på ulønnet arbejdskraft for en stor dels vedkommende, og at størstedelen af medarbejderne ingen faglige forudsætninger havde for arbejdet med disse medier.

At der ved en fortsættelse af de lokale radio- og fjernsynsvirksomheder skal skabes den for brugerne billigst mulige løsning, er vi naturligvis ganske og aldeles enige i. Vi ser nødvendig en indirekte kommunal eller amtlig økonomisk støtte til stationerne, slet ikke hvis der gennem reklamefinansiering skal skabes et bæredygtigt grundlag i de lokale områder. I CDs holdning til TV 2 er vi naturligvis klart for reklamer, men her forstår jeg, at andre partier har en anden opfattelse, S og SF og, hvis jeg må foruddiskontere situationen en anelse, også VS.

Det er uholdbart at vende ryggen til et problem. Hvis man står over for et problem, kan man ikke nøjes med at vende ryggen til det. Det bedste er at gøre front imod problemet og tage imod det og se, hvad man kan opnå.

At der ikke skal gælde nogen restriktioner for erhvervsvirksomheders og dagblades muligheder for at deltage i de lokale radio- og TV-stationer, kan centrum-demokraterne støtte fuldt ud. Vi tror, at der af den konkurrence, der naturligt bliver mellem senderne, vil opstå en mere levende sendervirksomhed, der vil være mere engagerende for lytterne og seerne lokalt og givetvis samtidig mere omfattende og varieret i sin funktion.

Som anført i mediekommissionens betænkning er der ingen tvivl om, at der er et lokalt potentiel af reklameværdier til finansiering af de lokale sendere. Ikke mindst vil det hurtige og nemme radiomedium formentlig blive attraktivt for annoncørerne på

grund af dets prisbillighed sammenlignet med TV.

Med hensyn til fjernsynsvirksomhed og de mere tekniske og retstilstandsmæssige muligheder for i fællesantenneanlæg at foretage udvælgelse af de modtagne programmer skal CD pege på det ønskværdige i, at disse problemstillinger afklares hurtigst muligt. Det er klart, at vi primært ønsker, at alle områder i landet skal kunne få lokal-TV, men vi vil naturligvis subsidiært støtte de bedste af de forhåndenværende løsninger.

Med hensyn til brugerindflydelsen på fællesantenneanlæg bør der sikres størst mulig varetagelse af mindretalsinteresser. CD skal i det hele taget pointere betydningen af, at muligheden for manipulationer med hensyn til antenneforeningens udvælgelse af TV-programmer fjernes, så den størst mulige alsidighed opnås. Alsidighed spiller jo for centrum-demokraterne en ganske væsentlig rolle.

Det foreliggende lovforslag er så omfattende og komplekst, at man må forvente, at en række tilretninger og revisioner kan komme på tale. CD skal imidlertid ikke undlade at takke ministeren, fordi det er lykkedes at strukturere det kalejdoskopske billede, medieverdenen og dens muligheder udgør, til et rimelig overskueligt lovforslag. Derfor kan vi naturligvis støtte lovforslaget, som det foreligger.

Afslutningsvis skal jeg sige til den radikale ordfører, at jeg er meget tilfreds med, at hr. Bilgrav-Nielsen ikke vender ryggen til et problem, men at han i stedet har gjort det, der er det fornuftige og det eneste rigtige: gøre front og se på mulighederne.

Tinning (VS):

Det er nok rigtigt, at hr. Bilgrav-Nielsen har gjort front og har kigget på mulighederne. Jeg synes, at et af problemerne er, at hr. Bilgrav-Nielsen bare står og kigger, og at vi ikke får noget svar på, hvad det egentlig er, det radikale venstre vil. Det eneste, hr. Bilgrav-Nielsen har bidraget med i dag, er egentlig to ting.

For det første en, synes jeg, meget klar pædagogisk velopbygget gennemgang af det lovforslag, der ligger foran os. Vi fik at vide, hvad det rummede, og hvad det ikke rummede, og fik det sammenholdt med et tidligere. Det synes jeg var godt. Så sagde hr. Bilgrav-

[Tinning]

Nielsen tak til kulturministeren for invitationen til nye forhandlinger, og så var den ordførertale såmænd slut.

Det, der var interessant, for at vende tilbage, var f.eks. spørgsmålet om en offentlig støtteordning. Det, vi diskuterer, når vi diskuterer det her, er vel egentlig: skal vi have nærradioer og lokal-TV, som bidrager til en egentlig udvidelse af borgernes ytringsmuligheder? Vi er formentlig mange, der er enige i, at det er det, vi skal, men så må vi også diskutere hvordan. Skal vi have en udvidelse af de pengestyrede medier? Det skal vi ikke, hvad skal vi med det? Vi skal have en udvidelse af borgernes ytringsmuligheder.

Hvis vi starter med spørgsmålet om dagblade, så var det ikke nogen tilfældighed, at ordføreren for venstre, hr. Helge Sander, sidst vi havde denne sag oppe, kunne komme med en beroligende bemærkning til de protester fra dagbladene, som kunne forudses. Jeg tror, hr. Helge Sander sagde noget i retning af, at vel var den bestemmelse, der nu kom ind, ikke den bedste, den var langt fra den bedste ordening, men så svært ville det nu heller ikke blive for dagbladene at komme ind på det her område og blive inde på området og få en vis indflydelse. Det handlede om nogle lidt fikse konstruktioner. Det skulle nok alt sammen gå.

Siden har vi selvfølgelig fået en kampagne iværksat til lejligheden, hvor dagbladsfolkene fortæller, at alt er umuligt og sådan noget. Det var, hvad man kunne vente. Der er egentlig ikke med den ordening, vi har lavet på dagbladsområdet, noget at råbe så højt over og det erkendte hr. Helge Sander også åbent, sidst vi snakkede om det.

Spørgsmålet om reklamefinansiering skal jeg ikke trampe mere rundt i. Jeg har det som hr. Flemming Jensen: det er svært at sige noget nyt, så vi kan bare henvise til, hvad der er sagt før.

Det, det egentlig, synes jeg, drejer sig om, er: er man villig til, som det f.eks. gælder på højskoleområdet, og som det gælder inden for fritidsloven og mange andre steder, at sætte nogle offentlige penge i det her, så vi kan få nærradio og lokal-TV, der udvider borgernes ytringsmuligheder?

Jeg vil til sidst spørge hr. Nør Christensen, hvad det egentlig betød, at man med hensyn til brugerindflydelse på fællesantenneanlæg skulle gøre så meget som overhovedet muligt

for at varetage mindretalsinteresserne. Det har vi slået på adskillige gange under behandlingen af de forslag, vi har haft oppe i denne sammenhæng. Nu skriver kulturministeren, at man har overvejet spørgsmålet nok en gang og fundet ud af, at det har man ikke tænkt sig at lave nogen som helst bestemmelser om.

Hr. Nør Christensen takkede meget – det skal man jo, når man er CDer – men spørgsmålet er, synes jeg, om det er en tilfredsstillende imødekommelse af hr. Nør Christensens synspunkter. Har man gjort, hvad der er muligt, ved at ministeren skriver, at det vil man ikke lave nogen regler om? Var det nok? Hvis det var nok, synes jeg, det var en lidt hul erklæring om støtten til mindretallets mange muligheder i spørgsmålet om brugerindflydelse på fællesantenneanlæg.

Det, det handler om, er helt banalt, at der kan være nogle minoriteter, der er med i et sådant fællesantenneanlæg, som ikke får mulighed for for alvor at være medbestemmede om valget af de udsendelser, som skal ind i anlægget, og som enten er nødt til at betale til noget, de ikke gider se, eller ikke kan få mulighed for at se det, de gerne ville se.

Til sidst vil jeg godt sige, at jeg har undret mig en smule over det her lovforslag. Jeg mener, det kunne begrundes i, at vi ikke kunne få genoptaget sagen i kulturudvalget, fordi vi nu blev færdige med det gamle L 31; det var derfor, ministeren kom med det, vi pillede ud sidst i en lidt oppudset udgave. Det synes jeg er fint nok, det kunne være teknisk nødvendigt, men så kunne man tro, det var et forsøg på at bidrage med et eller andet til debatten.

Hvis det er meningen, synes jeg, det er mærkeligt, at ministeren er gået tilbage til det med reklamefinansiering, tilbage til det med dagblade, og at hr. Bilgrav-Nielsen ikke vil komme med en reaktion på det. Hvor bliver den politiske debat af? Hvor bliver seriøsiteten, alvoren, vigtigheden af i det her? Er det ikke bare det rene pjat, når det, vi andre skal høre på, er, at det vil de radikale snakke med ministeren om på kontoret over en kop kaffe?

Inger Stilling Pedersen (KrF):

[Inger Stilling Pedersen]

Kristeligt folkeparti kan tilslutte sig forslaget. Der er mange ting i det, vi nok kan få lejlighed til at drøfte nærmere i udvalget.

Da vi sidst havde diskussionen, gik jeg imod dette med religiøse bevægelser, fordi det ikke var defineret, hvad det var. Vi følte det i kristeligt folkeparti som en diskrimination, at alt muligt andet kunne komme ind. Derfor bad jeg i kulturudvalget om en forklaring på, hvad man forstod ved det.

Jeg synes, det er udmærket, at det er slået fast, at det ikke rammer folkekirken og vore anerkendte trossamfund. Det ville være lidt mærkeligt. Jeg ved i hvert fald fra egne lokale områder, at der bruger folkekirken nærradioerne til visse indslag og med mulighed for at opnå støtte. Jeg mener ikke ligefrem, man kan kalde det reklame. Man kan heller ikke tale om, at det skulle være forbudt, da jo langt, langt hovedparten af Danmarks befolkning tilhører selv samme folkekirke.

Der kunne komme nogle sekter udefra, som ville omstyrte og ødelægge det hele. De kunne have en stor kapital i ryggen og kunne derved sætte sig på noget, hvilket ville være os direkte imod. Jeg har forstået, at det er noget i den retning. Men vi får jo lejlighed til at se på det i udvalget.

Så er der de kære reklamer. Man kunne somme tider ønske, at folk fra de forskellige partier, også fra dem, der er meget imod, kom lidt mere ud i landet og snakkede med almindelige mennesker, også socialdemokratiske vælgere, radikale vælgere, ja så galt, tror jeg, en del SFere og andre, som ikke rigtig kan forstå noget af det. Vi sidder og ser en fodboldkamp, måske en landskamp eller anden idræt, og det er fuldt af reklamer; der er ikke en hund, der gør. Man må meget gerne se det. Det bliver hamret ind i én, at det og det skal man købe; det står der indirekte. Er det til fordel for dem selv, må de også gerne vise en bil; den er jo meget fin at have. Men så bliver der en farlig ballade, for det må de altså ikke.

Jeg tør godt sige, at der er virkelig mange mennesker, der er forvirrede over det her. Man må gerne spille bingo, men nu er det jo ikke så godt længere, som det også er sagt, for det går ud over nogle andre. Så får man protester fra de selv samme vælgere, næsten de selv samme foreninger kommer man i strid med, fordi det ene generer det andet. Det er ikke nemt, for man har nogle princip-

per, man gerne vil fastholde, og disse principper er måske ikke helt i overensstemmelse med virkeligheden.

Når vi hører, at man vil til at lave store reklameudsendelser, der skal dække Sønderjylland, fra Flensborg, så synes vi somme tider, det er helt fjollet, at man ikke kan se, at man får alt muligt andet ind udefra. Men herhjemme må vi altså ikke få en fornuftig ordning på det.

Jeg synes, det er et særdeles fornuftigt oplæg, der er kommet. Nu håber jeg, at TV 2-forhandlingerne snart kan komme på plads, så man får det ordnet. Kristeligt folkeparti har fastholdt helt bestemt, at vi ikke ønsker, der skal reklameres for alkohol, øl, tobak og andre skadelige ting. Vi ønsker, at man får et vist niveau. Jeg synes virkelig, man kunne have gjort noget ved det, og det var da bedre at gå ind i seriøse forhandlinger end at påberåbe sig nogle helt bestemte principper.

Der er også mange inden for kristeligt folkepartis rækker, der ikke ønsker reklamer og helst så, at vi ikke havde dem, og det kan man jo have sine begrundelser for. Men ét er det, man gerne vil, noget andet er realiteter. Jeg håber, at vi kan få en god drøftelse i udvalget og når et resultat.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Det er to ting. Den ene er forbuddet mod salg af sendetid til religiøse bevægelser. Det har kristeligt folkeparti tidligere været imod, forstod jeg, på grund af den diskrimination, der var indbygget i ordningen. Nu har man fået præciseret, kan jeg forstå, at egentlige trossamfund – det er i hvert tilfælde folkekirken; jeg ved ikke, om det er flere – må man godt sælge sendetid. Det udelukker, siger kristeligt folkepartis ordfører, sekterne og dem, der måske vil omstyrte det hele og måske oven i købet har mange penge og sådan noget; det er helt i orden.

Så spørger jeg: er kristeligt folkepartis modstand mod diskrimination bestemt af, om man selv bliver ramt? Mig forekommer det, at det stadig væk er diskrimination. Nu går det bare ud over nogle andre, og så har fru Inger Stilling Pedersen ikke de fjerneste problemer, men synes oven i købet, at det er en helt fin ting.

[Tinning]

Jeg ved ikke rigtig med hensyn til det dér med, at man får omtale mod støtte, som fru Inger Stilling Pedersen mener. Jeg tror nok, at man skulle overveje, om det nu også er tilladt inden for forsøgsordningen.

Det andet er reklame og idrætten. Jeg må sige, at der normalt er en venstresocialistisk hund, der gør, når der er reklamer i idrætten. Vi synes ikke, at de to ting bør rodes sammen.

Men endnu sjovere bliver det, når fru Inger Stilling Pedersen kan forklare, at vist går man ind for reklamer, men man kan ikke lide reklamer for øl. Man skal ikke have set ret mange landskampe i det her land for at vide, hvad det er for dele af erhvervslivet, der reklamerer i forbindelse med idrætten. De sælger ikke kun øl, men det gør de sandelig også, og der er en meget, meget klar reklameeffekt også på ølsalget i forbindelse med landskampe. Så spørger jeg mig selv, hvad fru Inger Stilling Pedersen ser. Er det f.eks. bordtennis, hvor der måske ikke står »Tuborg« på siden af bordet?

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Det kan da godt være, at det ikke passer mig at se de reklamer. Så kan jeg slukke for TV. Det gør VSerne måske også, når de sidder og ser det. Når det ikke passer mig, slukker jeg for dem. Hvis vi fik en ordning på, hvad der måtte sendes og ikke sendes, kunne vi måske blive fri for det.

Med hensyn til religiøse sekter ved man, hvad kristendom er, man ved, hvad alle vore trossamfund er, men man kunne tænke sig, at der kom en eller anden gurubevægelse udefra, som man ville have mulighed for at udelukke. Det kan siges, at det er diskrimination, men det kunne jo også være, at det var for folkets skyld. Ja, det kan hr. Tinning ikke forstå, det ved jeg godt, men vi er nogle herinde, der godt kan se en vis fare og derfor vil have mulighed for at udelukke det.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg havde ellers glædet mig til at se hr. Helge Sander heroppe, så han kunne kommentere udsigterne til, at man fik lavet nogle regler, så vi ikke skulle have reklamer i for-

bindelse med idrætten, men det er nu en anden sag.

Jeg vil sige til fru Inger Stilling Pedersen: jo, jeg forstår udmærket, hvad der foregår. Der foregår præcis det, at fru Inger Stilling Pedersen siger: selvfølgelig er det diskrimination, hvis jeg bliver udelukket; at vi eventuelt medvirker til at udelukke andre, gør vi for folkets skyld. Det findes ikke værre overhovedet. Det er formynderi, så det klodser. Jeg kender ikke engang nogen afskygninger af stalinisme, hvor det findes værre. Det forstår jeg godt.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Hvert land og hvert folk bygger på et eller andet. Der er forskellige ting, man værner om. Vi har snakket meget kultur og skal fortsætte med det. Vi ved, at det danske folk bygger på kristendom, har gjort det igennem århundreder. Vi ved, at langt de fleste tilhører folkekirken eller et trossamfund, og alle har lov til frit at have deres mening herhjemme.

Jeg tror, det kunne tænkes, at der var et flertal herinde, der fandt, at en eller anden ville ødelægge så meget, at vi ikke ønskede, at de, bare fordi de havde en pengestærk bevægelse i baggrunden, skulle have lov til at købe sig – det er der tale om – ind på markedet. Selvfølgelig skal de have lov til at eksistere og være her, men det drejer sig om at købe sendetid.

Poulsgaard (FP):

Fremskridtspartiet mener, at dette lovforslag er et lille skridt i den rigtige retning. Grunden er, at vi finder det positivt, at forslaget indeholder muligheder for, at reklamer kan indgå i programvirksomhed, og at erhvervsvirksomheder kan støtte udsendelserne.

Vi er ligeledes tilfredse med, at dagblade får tilladelse til at deltage i lokal-TV på lige fod med andre selskaber. Fremskridtspartiet har faktisk her i folketinget – jeg tror endda to gange – foreslået, at vi skulle overlade til dansk presse at opbygge et alternativt TV. Det kunne ske i aktieselskabsform for at skaffe den nødvendige kapital til etablering af sendefaciliteter, og driftsomkostningerne kunne dækkes gennem reklameindtægter.

[Poulsgaard]

Man kunne lade økonomien være bestemmende for udviklingstakten. Man behøver jo ikke at slå større brød op, end man kan bage.

Det er fagfolk, vi har med at gøre, når vi snakker om pressen. De har de bedste forudsætninger for at lave et professionelt og alsidigt TV. Pressen har vist, at det redaktionelle stof er totalt uafhængigt af annoncørerne. Hvorfor skulle der ikke være nøjagtig den samme uafhængighed til stede ved et reklamefinansieret TV? Det fatter vi simpelt hen ikke.

Så vi er ikke bange for at give pressen total frie hænder i forhold til programudvalg o.lign. Redaktørerne er jo ansvarlige over for presseloven. Pressenævnet osv. kan træde i funktion, hvis det bliver nødvendigt.

Selvfølger må der ikke indgå statslige eller kommunale skatteydermidler i opbygningen af et alternativt TV, da dette indebærer begrænsninger og restriktioner. Fremskridtspartiet ønsker ligestilling mellem de trykte medier og de elektroniske, radio og TV, med alt, hvad dette indebærer af frihed med hensyn til reklamer. Politikerne skal kun garantere, at ytringsfriheden opretholdes.

Det var det positive. Så har jeg lidt negativt.

Vi kunne godt tænke os at få at vide, hvorfor fællesantenneanlæg, som indeholder mere end ti kanaler, skal tvinges til at stille en kanal til rådighed for lokal-TV. Fremskridtspartiet må kræve, at fællesantenneforeningsmedlemmer stadig skal kunne bestemme, nøjagtig hvilke programmer de ønsker at modtage. Det er slemt nok, at man ikke må bortvælge dansk TV 1 og spare licensen, hvis man ønsker det. Fremskridtspartiet ønsker ikke yderligere tvangskanaler.

Dette skal selvfølgelig også gælde ved hybridnettilslutning. Her lader det i øvrigt til, at ministeren gennem de såkaldte programpakker – det står i bemærkningerne – vil tvinge antenneforeninger til at aftage nabolandsprogrammer af hensyn til »programbalancen«, som det så smukt hedder. Dette betyder tvangslicenser, og det er en grov diskriminering af antenneforeningerne, da den øvrige danske befolkning, som ikke er tilsluttet et fællesantenneanlæg, ikke kan pålægges disse tvangskanaler eller licenser.

Så kommer vi til, at sendetiden ikke mod vederlag må stilles til rådighed for politiske

partier eller religiøse bevægelser. Hvorfor skal den politiske reklame dog bortcensureres? Vi har heller ikke lige mange penge til at føre valgkamp for eller give information, eller hvad man kan kalde det, i dagspressen. Store partier, der får tilskud både her og dér og andre steder, kan sætte nogle store annoncer i. Det kan vi andre, små partier ikke gøre. Der er ingen, der siger, at vi skal have millimeterretfærdighed. Lad det da være frit, om et parti har lyst til at reklamere. Jeg tror, at ingen vil sidde foran fjernsynet og se en dødkedelig valgudsendelse, hvis der er film på et af de andre programmer.

Ministerens forslag indeholder en ret til, at kommunale kanaler sender kommunale informationer. Tror ministeren virkelig, at valgflæsket kan holdes ude? Og her er det skatteyderne, der kommer til at betale for flæsket. Er det ikke mere ærligt at lade partier betale for valgkampreklamer gennem ret til at købe sig sendetid?

Endnu morsommere bliver det, når alle disse fine nævne og udvalgte skal til at afgøre, hvad »religiøse bevægelser« er for noget, efter recepten »sammenslutninger eller forsamlinger, hvis primære formål er gudsdyrkelse efter en nærmere udformet lære og ritus«. Disse skal jo også censureres, så det kan i hvert fald give arbejde til skrivebordsfolkene.

Ministeren vil også fastsætte, hvordan reklamer skal indgå i programvirksomhed. Hvad rager det dog ministeren, om det er 10 pct. eller 100 pct. af den daglige sendetid, der er reklamer? Det skal annoncørerne nok selv finde ud af. Tror ministeren virkelig, at en erhvervsvirksomhed vil være glad for, at dens reklamer bryder ind i en spændende film? Så bliver seerne aldeles rasende på produktet i den anledning. Nej, udbuddet af TV-kanaler bliver efterhånden så stort, at seerne selvfølgelig ikke gider se de programmer, der ustandselig bliver afbrudt af reklamer, og på den måde er der ikke brug for politisk indblanding her. Det hele regulerer sig selv.

Jeg kan vist ikke nå mere i denne omgang, men vi får jo en anden omgang. Jeg har lidt mere, jeg har lyst til at sige. Jeg vil slutte med at sige her i første omgang, at vi er positivt indstillet over for, at vi nu får brudt Danmarks Radios monopol. Vi er glade ved, at socialdemokratiet er koblet fra forhandlin-

[Poulsgaard]

gerne. Ministeren skulle også tage og snakke med fremskridtspartiet.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg takker for ordførernes bemærkninger til lovforslaget, selv om det nok ikke er muligt at drage konklusioner af dem i dag.

Hr. Tastesen kom med gode og dårlige nyheder, som hr. Tastesen plejer. Den gode nyhed var, at socialdemokratiet var indstillet på en hurtig udvalgsbehandling med henblik på at få dette forslag afklaret inden 1. april. Det skulle glæde mig meget, om det kunne lade sig gøre, men indholdet er vi jo nok ikke helt enige om.

Hr. Tastesen nævnte modstanden fra socialdemokratiets side mod, at dagblade skulle have sendetilladelse, og hr. Tastesen nævnte som et skræmmende eksempel, at der var områder, hvor en enkelt avis havde et meningsmonopol, og han ønskede ikke den samme situation her.

Man kan ikke sammenligne de to situationer. Der er ingen, der skal give aviser tilladelse til at udkomme i et område. Her har vi et nævn, hvor det udtrykkeligt i lovforslaget står, at »ved behandlingen af ansøgninger skal nævnet søge at sikre det lokale område en samlet programvirksomhed af alsidig karakter«. Disse bestemmelser gælder ikke, hvis man ønsker at drive distriktsblade eller lokalblade eller dagblade i et område, men det gælder altså på dette område, og derfor synes jeg ikke, man kan sammenligne de to ting.

Hr. Tastesen var ikke uventet modstander af reklamer, men mente, at finansieringen i stedet for skulle ske, i hvert fald for radioernes vedkommende, ved statsstøtte suppleret med eventuel kommunal støtte, og det var så det. Jeg bliver nødt til at spørge hr. Tastesen: hvad med TV? Det er muligt, at radioerne kan leve af den støtte, men hvad med TV? Enhver ved, at det er langt dyrere at lave lokal-TV, end det er at lave lokalradio.

Så vil jeg gerne efterlyse hr. Tastesens og socialdemokratiets holdning til bingo. Jeg siger det så venligt, som jeg kan, men jeg har utrolig svært ved at forstå den kulturpolitiske holdning, der ligger bag, at man kan være imod reklamer, som er velordnede og foregår på forskellige tidspunkter efter etiske regler

og alt muligt andet, men tillade bingo. Hvad er det for en kulturpolitik? Jeg ville selv være betænkelig ved at afskaffe bingospillene som finansieringsgrundlag for disse stationer, hvis vi ikke får reklamerne. Men får vi en mulighed for reklamefinansiering, så må jeg indrømme, at det i hvert fald er et problem, jeg synes vi skal drøfte.

Her taler jeg også som minister for idrætten. Det er ikke tomme ord, når hr. Flemming Jensen og hr. Helge Sander – det er det aldrig – taler om, at idrætsforeningerne har problemer med det her. Det har de, og de har det i stigende grad.

Jeg synes, det er herligt, at folk kan mødes i forsamlingshuse og spille andespil og bingo og banko. Bare jeg må være fri, synes jeg, det er fint. Der foregår dog en social kontakt og et samvær. Man rokker ud for at møde nogle andre mennesker og kan måske oven i købet få tid til at tale med naboen, mens man ser på pladerne – eller i hvert fald bagefter. Men jeg har svært ved at se det store kulturpolitiske lys i TV-bingo.

Jeg vil gerne bede hr. Tastesen så venligt, som jeg kan, om at redegøre for socialdemokratiets holdning til det her, set i relation til, at man er så meget imod reklamer. Et finansieringsgrundlag skal der vel være, for ellers lukker vi stationerne. Der er vel ingen, der kan være interesseret i, at det kun er stationer med mange penge med hjemmefra, der kan køre efter 1. april 1986. Det har ikke været regeringens hensigt. Jeg tror heller ikke, det kan være andres.

Fru Birthe Hansen havde en anden model for finansieringen, som jeg ikke bryder mig om, men som jeg godt kan forstå at SF foreslår. Det er et spørgsmål om ren statsfinansiering, som SF har beregnet til at skulle koste 100–125 mill. kr. med det eksisterende antal stationer. Hertil vil jeg bare sige, at det bliver mindst det dobbelte beløb – men det vil nok ikke afskrække SF – i den permanente ordning, hvor vi vil se langt flere projekter. Det er dér, min væsentligste indvending ligger. Jeg har bestemt ikke lyst til at bruge 250 mill. kr. på det.

Jeg har en anden indvending. Fru Birthe Hansen talte om, at disse lokalradio- og TV-projekter var en nyskabelse. Enig. Men hvorfor er de det? Fordi det er nogle mennesker, der har fået lov til at prøve noget selv. De har prøvet på egen hånd at skulle skrabe

[Ministeren for kulturelle anliggender]

nogle penge ind. Med et ganske lille, symbolsk tilskud fra staten og en sender i hånden har de skullet forsøge at bygge noget op selv, og de har skullet bruge fantasi, og nogle har brugt megen fantasi på at kradse penge ind, men i hvert fald er det ikke folk, der bare har kunnet henvende sig ved kasse 1 og hente de penge, det koster. Jeg tror, der vil gå en utrolig bunke tabt, hvis vi får 200-300 små statsradiofonier rundt omkring. Hvad bliver så det næste? Det næste bliver naturligvis, at folketinget på et eller andet tidspunkt stiller krav om yderligere regler og forordninger og regulativer, for der er jo offentlige penge i det her, og så må folketinget også have ret til at komme med yderligere restriktioner. Sådan er jo mekanismen.

Hvis disse lokalradioer og -TV'er for fremtiden skal finansieres af statspenge, har det intet at gøre med en nyskabelse. Så får vi noget, der er, tror jeg, uendelig trist, uendelig ensartet, noget, alle vil styre politisk, og det synes jeg ikke er rimeligt.

Hr. Bilgrav-Nielsen og andre havde en mild undren over, at regeringen nu afveg fra det, vi vedtog, i hvert fald for en vis dels vedkommende, inden sidste jul. Det synes jeg faktisk ikke er særlig underligt. Hr. Bilgrav-Nielsen bemærkede dog, at der var dele af det forslag, vi vedtog, som var opretholdt heri, og hr. Bilgrav-Nielsen opremsede punkterne.

Da vi skiltes inden juleferien, havde nogle af os den forhåbning, at man inden 1. februar 1986 kunne finde en ordning på TV 2. Jeg er ganske enig med hr. Bilgrav-Nielsen i, at naturligvis hænger spørgsmålet om finansiering af TV 2, ikke mindst TV 2's regionale del, meget tæt sammen med, hvilke finansieringsmuligheder lokal-TV skal have. Man kan ikke skille de to ting ad.

Vi fik ikke denne enighed, men vi havde forhåbninger om den. Det var nødvendigt for os inden jul 1985 at få vedtaget i hvert fald den del af loven, som gjorde det muligt at sætte hele apparatet i gang ude i kommunerne, give kommunerne besked om, at nu skulle disse nævnt nedsættes, de skulle køre sådan nogenlunde efter de og de regler, og der er nu sendt en vejledning ud fra kulturministeriet. Hele denne proces skulle sættes i gang, og det var naturligt, at vi alle var indstillet på: lad os nu få bred enighed om så meget som muligt og så få sat det i sving.

Men vi forbeholdt os at tage forskellige spørgsmål op i forbindelse med lovgivningen 1. februar 1986, og det gør vi så nu, og ingen kan vel være i tvivl om, at reklamefinansieringen måtte komme én gang til.

Også den med dagbladene. Hr. Bilgrav-Nielsen brugte selv ordene til hr. Helge Sander: alvor, mening og styrke. Jeg havde indtrykket af, at deputationerne, som var mange i kulturudvalget, og som for en dels vedkommende rundede kulturministeriet, inden de kom herover, faktisk også talte med alvor, mening og styrke, og at de bestræbte sig for at gøre kulturudvalget opmærksomt på, at her var man nok gået for langt.

Jeg kan bare ikke se, at der er noget i forsøgsordningen, der har bevist, at de aviser, der er inde i projekterne i dag, har misbrugt deres position på nogen måde. Jeg kan ikke erindre, at vi har fået klager over det. Jeg kan ikke erindre, at der har været nogen problemer.

Under alle omstændigheder ønsker regeringen altså nu at føre det tilbage til det oprindelige forslag fra regeringen om, at dagbladene skal have en mulighed for at være med. Jeg henviser igen til den argumentation for, hvorfor det ikke bliver et meningsmonopol, jeg nævnte over for hr. Tastesen.

Hr. Bilgrav-Nielsen sagde også, at det da var muligt, at der ikke blev ret megen plads til lokal-TV, hvis vi får regional-TV. Det tror jeg der er noget om. Vi skal ikke gå rundt med den fornemmelse, at vi lever i Frankrig eller i England eller i USA befolkningsmæssigt, geografisk eller mediemæssigt. Jeg synes bare ikke, vi skal gøre det umuligt for de lokale TV-stationer at overleve så længe, for uanset hvilke beslutninger vi får truffet – forhåbentlig hurtigt – om regionalt TV under TV 2, tager det tid. Hvorfor dog sende dårlige signaler ud til de lokal-TV-stationer, der måske senere ikke skal bestå som selvstændige lokal-TV-stationer, men som måske skal indgå i regionale stationer? Jeg synes ikke, det kan være vores formål at slå disse stationer ihjel, mens vi går og venter på – ikke Godot, men et regionalt TV 2.

Nu vel, disse problemer må, som det er sagt 400 gange under behandlingen, indgå i de videre forhandlinger. Jeg er meget tilfreds med, at hr. Bilgrav-Nielsen accepterede invitationen. Jeg håber, vi kan komme i gang hurtigt af hensyn til TV 2 som sådant – det

[Ministeren for kulturelle anliggender]

haster, hvis vi overhovedet skal have det – men naturligvis også med henblik på, at vi hurtigst muligt kan få det koblet sammen med forhandling om lokalradio og -TV samt om de fremtidige styringsforhold for Danmarks Radio. De tre ting hænger sammen; det har regeringen hele tiden lagt op til i de tidligere forhandlinger. Det gør vi stadig væk, og det var lykkeligt, om vi kunne få en ordning på disse tre områder inden sommerferien.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg bliver nødt til at sige til ministeren, at det nok må undre lidt, at regeringspartierne og ministeren før jul stemte for den begrænsning, der ligger i forslaget om lokalradio med hensyn til dagbladens adgang, alene for at få et lovforslag igennem. Det ændringsforslag ville jo være blevet vedtaget, også selv om regeringspartierne havde stemt imod det. Jeg går ud fra, at når regeringspartierne stemte for det ændringsforslag, så var det, fordi de var enige i indholdet. Ellers er det lidt svært at finde ud af, hvad der er meningen med debatten i det hele taget.

Kort om reklamefinansieringen: jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at hvis man lukker op for reklamefinansiering i sammenhæng med dagbladens uhindrede adgang til at oprette lokalradioer, så vil der – lad mig tage et konkret amt – i Vejle amt blive 5 lokalradioer i forbindelse med dagbladene, som for de flestes vedkommende har deres annonceblad. De får deres lokalradioer og kan selvfølgelig derfor tilbyde annoncører plads i alle tre medier. Derfor har man sikret sig, man har sat sig på det her område. De andre bliver der ikke plads til, når man samtidig klapper låget i for offentlig støtte.

Jeg synes, at de mennesker, de partier, der mener, at man skal åbne denne adgang, bør erkende, at så lukker man samtidig for andre. Den form for liberalisme er jeg ikke tilhænger af.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Hr. Bilgrav-Nielsen! Det kommer ganske an på, hvordan man indretter en reklameordning. Vi har tidligere i forhandlingerne været inde på – det er kendt for enhver – at man

kunne forestille sig, at reklamer, uanset om de var placeret i et lokalt, regionalt eller landsdækkende TV, skulle indgå i den samme centrale organisation, at pengene skulle distribueres derfra, at pengene skulle gå ind dertil, og at det var derfra, man distribuerede disse reklamespots, eller hvad det nu hedder for tiden. Hvis dette var tilfældet, står det os også frit for at lave nogle fordelinger.

Jeg synes, det er noget af det, vi skulle drøfte videre i forhandlingerne, inden man binder sig til, at reklamer nødvendigvis er ødelæggende for græsrodsbevægelser. Det tror jeg ikke på.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

To ting, den ene er til hr. Bilgrav-Nielsen. Jeg synes, at det er et pinlig tyndt slør, ordføreren dækker sig bag.

Hvad er det, den her sag om dagbladene overhovedet handler om? Den handler om, at sidst vi havde sagen oppe, fik vi indføjjet en bestemmelse, hvori der stod: »Tilladelse kan dog ikke gives til selskaber m.v., hvori erhvervsvirksomheder, herunder dagblade, har bestemmende indflydelse«. Når det skal checks, drejer det sig simpelt hen om at tælle, hvor mange der formelt er direkte tilknyttet et dagblad, og de må så ikke være i flertal. Det er det eneste, det drejer sig om, og hr. Helge Sander har med sin rige erfaring fra det pulserende danske erhvervsliv for længst påpeget, at en sådan bestemmelse kan man såmænd løbe uden om hurtigere, end en seksdagesrytter kan køre.

Der er ikke meget andet end et tyndt slør i det, og jeg mener, at hr. Bilgrav-Nielsen skulle finde noget lidt mere solidt at gemme sig bag.

Så synes jeg, at kulturministeren skylder os en forklaring på sit skræmmemaleri. Kulturministeren siger, at nu har vi så mange gode forsøg, fordi der rundt omkring er gæring, der er grøde, græsrodderne spirer, det går så fint, og man tusser rundt og samler penge, og altting er gået rigtig godt, og vi skal ikke have det her med offentlig støtte ind, for så får vi 200-300 statsradiofonier rundt omkring, og det ville en utrolig bunke gå tabt ved, det ville blive så utrolig trist og så utrolig ensartet. Det var noget i den stil.

[Tinning]

Det, nogle af os snakker om, er noget i stil med højskoleordningen. Højskoler, efterskoler, friskoler, og hvad det var, startede jo også ved en masse private initiativer, hvor man stablede noget op, stort set på grundlag af det rene ingenting med noget, der lignede det rene ingenting. Selv om vi siden har fået en lovgivning for højskole-, friskole- og efterskoleområdet, hvor det offentlige går ind med støtte, er det hverken blevet uendelig trist eller uendelig ensartet.

Det er ikke rigtigt, at der ligger den dér automatik, at bare vi laver en offentlig støtteordning, så bliver det ikke til at skelne fra hinanden. Det passer simpelt hen ikke, og det synes jeg vi skal have en forklaring på. Hvorfor skulle det være muligt med højskoler og friskoler, men ikke på det her område?

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg ville sige noget af det samme til kulturministeren.

Jeg tror, det må bero på en fejlløsning, for jeg mener ikke, jeg har talt om, at vi skulle have statsdrevne lokalradio- og -TV-stationer i dette land. Jeg talte om nogle løsningsmodeller for finansieringsmåden. At kulturministeren så ikke kan lide de modeller, jeg foreslog, er noget andet. Jeg sagde yderligere, at der må kunne findes mange andre muligheder.

Det, jeg byggede vores modeller på, var en kombination: amt-kommune-støtteforeninger. For amters og kommuners vedkommende var det noget med at stille lokaler og faciliteter til rådighed, og så kunne staten være en slags sikkerhedsnet. Men det har intet med statsdrevne lokalradio- og -TV-stationer at gøre.

Tastesen (S):

Jeg har tre bemærkninger til ministeren.

Den første er om dagbladsområdet. Nu fremhævede hr. Bilgrav-Nielsen jo situationen i Vejle amt. Man kunne tage et andet amt, f.eks. Fyns amt, hvor der kun er to dagblade tilbage, Fyens Stiftstidende og Fyns Amts Avis. Det ville give en endnu mere monopolagtig udvikling på et begrænset område som Fagtn, hvis man kombinerede det.

Som lovforslaget ligger her, skaber ret for dagblade til at drive radio- og TV-virksomhed kombineret med ret til at få indført re-

klamer en forvridning, så andre får sværere ved at komme til orde, så man altså får en udvikling af mediemarkedet, som nogenlunde kan ligne det, vi har på dagspressens område.

Den anden bemærkning skal være, at vi i en mindretalsudtalelse fra før jul har sagt, at konsekvensen af vores nej til reklamefinansiering er, at vi må se på en form for offentlig finansiering. Vi har ikke bundet os til en bestemt model. Vi er parate til sammen med det flertal, vi eventuelt måtte kunne skabe her, at finde den model, der er mest passende.

Vi ved, at det er begrænset, hvad der er af penge til rådighed for formålet, men vi synes, at der under en eller anden form må stilles offentlige penge til rådighed, ligesom man gør det til dagspressen, selv om vi slet ikke skal op på det svimlende beløb, man yder direkte eller indirekte til dagspressen i øjeblikket. Det vil vi se på. I den forbindelse prioriterer vi radio lidt højere end TV, fordi det er et lettere og hurtigere medium at komme i gang med end TV.

Med hensyn til lokal-TV er det min opfattelse, at salg af dygtige produktioner, som lokal-TV laver – det gælder vel især i de større bysamfund, hvor vi har lokal-TV – kan give en del af indtægterne til regional-TV og til TV 2, efterhånden som det kommer ind i udviklingen. Det vil kunne give væsentlige indkomster, som kan være en hjælp i forbindelse med lokal-TV-udviklingen.

Den tredje ting er, at jeg faktisk har samme opfattelse af bingospil, som ministeren har. Der er ingen divergerende opfattelse her. Det er socialt samvær, det er underholdning for nogle mennesker, og jeg tror nok, at den form for bingospil og socialt samvær, der foregår i forsamlingshusene, som kontakt mellem mennesker er mere værdifuld, end hvis det sker over radio og TV. Jeg skal ikke gøre mig til dommer i sagen, men jeg mener omvendt ikke, vi skal kunne forbyde det. Men man skal naturligvis rette sig efter de gældende regler, når man laver bingospil.

Det er ikke en del af socialdemokratiets kulturpolitik. Den kommer til udtryk i den opfattelse, vi har: at vi skal have et alsidigt medium, som giver brydninger og strømninger med hensyn til alt, hvad der foregår i samfundet.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Til fru Birthe Hansen vil jeg sige, at naturligvis kan det være vanskeligt at vurdere en model, jeg hører beskrevet her fra talerstolen, og det er da muligt, at jeg vil ændre opfattelse af den.

Men fru Birthe Hansen kan vel ikke nægte, at skal der 250 mill. kr., eller hvad det nu bliver, ind i statspenge, så kræver det administration, det kræver aflæggelse af regnskab, og det kræver kontrol og alt muligt andet, og det i sig selv synes jeg ikke er godt.

Men lad os nu se forslaget. Jeg er sikker på, at jeg vil være modstander af det, også når jeg har læst det, men det er muligt, at min motivering vil være en anden.

Jeg er lidt bedrøvet over, at hr. Tastesen kan stå og få sig selv til at fremstille det, som om det, regeringspartierne ønsker, er, at nu skal den borgerlige presse sætte sig på alt det her. Jeg synes, det er fantastisk i betragtning af den udvikling, vi har set i forsøgsordningen. Hvem er det, der må melde pas den 1. april? Jeg ved ikke, om det er Dan-TV eller A-pressen, eller hvad de nu hedder alle sammen rundt omkring. Det er muligt, at man efterhånden ikke synes om at drive disse projekter. O.k., det skal jeg ikke blande mig i. De finansielle problemer ligger helt andre steder.

Var det egentlig urimeligt, hvis vi var nogle, der følte, at vi kunne trænge til et modspil over for den kæde af TV-stationer, som jeg synes skal være der? Jeg synes ikke, den skal være der som en kæde, for det er i strid med loven. Lad os sige, at fagbevægelsen i de større byer vil lave en TV- eller en radiostation. Det er der da ingen der skal hindre den i. Men hvis man udelukker dagbladene, og hvis man udelukker reklamefinansiering, er der ingen, der kan tage den konkurrence op, og det tror jeg godt hr. Tastesen ved. Jeg siger ikke, det er hr. Tastesens mål, men jeg siger, at jeg tror godt hr. Tastesen ved, hvem der vil kunne komme til at lave ikke mindst lokal-TV bagefter, og det synes jeg ikke er rimeligt.

Jeg synes, det er helt rimeligt, at fagbevægelsen går ind, men jeg synes også, det ville være rimeligt, at der var andre, der fik en reel chance for at prøve.

Og stadig væk: det er lokalnævnene, der afgør, hvem der får sendetilladelse i lokalområderne, og hvis man synes, der er en for stærk dominans, og der er 2-3 andre ansøgere, så forpligter loven dem nærmest til at tage hensyn til disse 2-3 andre projekter, fordi man skal varetage opgaverne således, at der bliver en alsidig programvirksomhed. Det betyder, at man ikke kan udelade 6-7 andre og alene satse på én. Så må de dele sendetid eller ro, eller hvad man vil kalde det.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Det kulturpolitiske og mediepolitiske syn, vi har i denne sammenhæng, har ikke specielt noget at gøre med, hvem der får sendetilladelse fra den 1. april 1986, for selvfølgelig skal loven indrettes sådan, at man behandler alle lige for loven.

Det, vi opponerer mod i forbindelse med dagbladene, er, at man på baggrund af den monopolstilling, der findes i den skrevne presse, får en forstærket mulighed. Det kan da godt være, at der kan være et enkelt sted, hvor det er den socialdemokratiske presse, der har denne mulighed; det er ikke det, der er det afgørende. Det afgørende er, at man er lige for loven, og vores udgangspunkt er, at man må måle fagbevægelsens penge, for så vidt det er dem, der kommer ind i billedet, over for arbejdsgivernes, erhvervslivets, penge - hvis det er den målestok, vi skal ind på.

Ved lovens bestemmelser om, at der skal være et flertal i bestyrelsen af lokale folk, som bor i lokalområdet, sikrer vi i øvrigt noget, som i denne sammenhæng er særdeles væsentligt, nemlig at det er decentralistisk. Det er lokale beslutningsprocesser, der skal bestemme, hvordan programindholdet, programpolitikken, skal være, og det er noget kulturpolitisk, mediepolitisk, meget afgørende i denne sammenhæng.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg synes, man må medgive hr. Tastesen, at han taler med en betydelig erfaring i denne sag med hensyn til, hvad der kan ske, når dagblade kommer til at bestemme over en lokalradio. Så vidt jeg har forstået, er det gået sådan, at den erfaring, hr. Tastesen har fået i den sammenhæng, nu har udmøntet sig i, at det aldrig mere skal kunne ske, at et

[Bilgrav-Nielsen]

dagblad kan bestemme over en radiovirksomhed. Det synes jeg er en erfaring, vi skal lytte til. Jeg synes til gengæld også, at regeringspartierne bør lytte til den og skabe fuld frihed og fuld selvstændighed mellem medierne og ikke skabe den situation, at de medier, der eksisterer i dag, kan komme til at eje de nye medier.

Hr. Poulsgaard var i sit indlæg inde på, at der ikke skulle være tale om skatteydermidler; det er jo et udtryk, vi har hørt før fra fremskridtspartiet i lokalradiovirksomheden. Og så slog han samtidig kraftigt til lyd for dagbladenes engagement i sagen. Jeg ved ikke, om hr. Poulsgaard er klar over, at dagbladene rent faktisk har momsfrigatelse, og at de får en distributionsstøtte, som alt i alt beløber sig til ca. 600 mill. kr. om året. Det er altså også statsmidler.

Så vil jeg gerne henvende mig til hr. Helge Sander, som var inde på de forhandlinger, der nu skal fortsættes om TV 2, og som jeg selvfølgelig noterede mig at hr. Tastesen ingen indvendinger gjorde imod. Jeg ved ikke, om jeg kan tillade mig at gå et skridt videre og tage det som et udtryk for, at hr. Tastesen billiger, at forhandlingerne nu søges gennemført til et resultat uden socialdemokratiets medvirken. Hr. Helge Sander var i hvert tilfælde inde på problemet og sagde, at der ikke var et resultat lige om hjørnet, hvis jeg husker ret. Jeg er spændt på at få udlagt denne tekst. Hvad mener hr. Helge Sander med det? Hvad mener hr. Helge Sander med det udtryk, at der er ikke noget resultat lige om hjørnet? Det radikale venstre er parat til at indgå en aftale om TV 2, som helt klart har udgangspunkt i det stof, som er aftalt, og som har fundet sin udformning i 6. udkast til forslag til lov om TV 2.

Jeg vil godt gøre hr. Helge Sander opmærksom på, at nye forestillinger om, at vi nu kan vende tilbage til bastioner, vi har forladt, f.eks. om et TV 2, der ikke bygger på entreprisemodellen, men på en koncessionsmodel, er der ingen muligheder for.

Poulsgaard (FP):

Det er jo stort set en overflødig debat, vi har. Jeg ved, at mine ærede kolleger herinde tit er ude at rejse. Hvis man ser TV rundt i Europa, så er der reklamer næsten alle ste-

der. Hvad er det, der er så uhyggeligt ved reklamer? Hvad er det, man er så bange for?

Men nu skal jeg da lige prøve at svare hr. Bilgrav-Nielsen. Hr. Bilgrav-Nielsen var ved at belære mig om, hvordan pressens forhold var, og hvilke statsmidler der var involveret dér. Det er da fuldstændig korrekte tal, hr. Bilgrav-Nielsen kommer frem med, men hr. Bilgrav-Nielsen må jo også være klar over, at fremskridtspartiet hver evige gang har stemt imod de bevillinger til pressen. Det ved hr. Bilgrav-Nielsen godt, og når vi nu foreslår, at det er dagbladene, der skal have lov til at finansiere det, så er det jo netop for at give dagbladene mulighed for at få nogle større indtægter, så man kan undgå det statslige tilskud. Vi kan jo ikke alle sammen malke LO, som der er nogle aviser der kan.

Men så sagde ministeren i hvert fald noget meget rigtigt. Kulturministeren sagde, at det blev uendelig trist, hvis der skulle være statspenge i lokalradio- og -TV-stationer. Det er jeg 120 pct. enig med kulturministeren i, men så har jeg altså svært ved at forstå lovforslaget, for i bemærkningerne til lovforslaget – det er på s. 9, § 15 a, stk. 3 – står der:

»Kommuner har ret til at få en tilladelse som nævnt i stk. 1, såfremt kommunens formål med programvirksomheden alene vil være at stille produktions- og sendefaciliteter til rådighed for interesserede borgere og at formidle kommunal information.«

Ja, hvad er kommunal information? Der kan puttes meget, meget ind i det. Det lyder jo smukt, men hvorfor skal skatteydermidler gå til dette formål? Vær ærlig og bed kommuner, som ønsker denne kanal, om at opkræve licens hos de borgere, som er interesserede i denne form for lokalt græsrods-TV! Eller også kan man lave støtteforeninger, som kan dække udgifterne. Jeg tror ikke, interessen er stor, hvis man skal betale direkte, men man kan jo skjule disse udgifter i de kommunale budgetter, og det er selvfølgelig altid rart at have en borgmesterkanal. Og så har man jo nævnet, som skal passe på, at kanalen ikke bliver misbrugt. Dette navn er jo nedsat af kommunalbestyrelsen, og vennerne er også medlemmer, så det skal nok gå alt sammen.

Det er et lille skridt i en rigtig retning, kulturministeren er kommet med her. Det har jeg sagt før, men hele lovforslaget er så gennemsyret af politiske restriktioner på alle

[Poulsgaard]

leder og kanter, og der er så mange nævn og udvalg, der skal nedsættes. Det kan ikke være meningen.

I et frit samfund skal der være fri information. Vi har den tekniske mulighed. Vi mangler kun at træffe en politisk beslutning, og den er så nem at træffe, og det ville ikke volde de mindste skader på den danske folkesjæl.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Hr. Bilgrav-Nielsen, når jeg brugte udtrykket, »at der ikke er et resultat lige om hjørnet«, så var det vel at mærke i forbindelse med den tålmodighed, man må være i besiddelse af, når man beskæftiger sig med mediepolitik her i folketinget. Det synes jeg var meget relevant at starte med i dag, selv om det ikke er TV 2, vi har på programmet.

Vi har sandelig store forventninger til, at der nu kommer et resultat, for jeg må da følge visse andre i eftermiddagens debat, som har sagt, at modsat socialdemokratiet er de radikale i hvert fald kommet frem på banen med noget, som vi kunne kigge på. Så kan man være mere eller mindre uenige, men rigtigt er det jo, at der foreligger et materiale, som man kan arbejde videre på. Jeg troede, invitationen allerede var gået ud; nu kan jeg forstå på kulturministeren, at det foregår officielt og fint nu, og det ser vi da meget frem til.

Uden at vi skal gå videre i TV 2-debatten – den har været lang nok endda – skal jeg lige sige, når entreprisemodellen bliver nævnt, at den skal vi sandelig ikke have ændret. Det er noget af det, som venstre prioriterer allerhøjest, og hvis man kigger i det mediepolitiske oplæg, som venstres folketingsgruppe lavede i maj måned sidste år, så har det allerhøjeste prioritet. Det er simpelt hen fundamentet for et TV 2. Men det håber jeg man klarer meget, meget snart i de forhandlinger, som pågår.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Se, der findes tre ærkekonservative partier her i folketinget. Det er de konservative, det er venstre, og det er socialdemokratiet.

Vi har været uenige med det radikale venstre mange gange, men én ting skal det radikale venstre roses for, og det er, at det ved flere lejligheder har udvist en temmelig liberal indstilling, langt, langt mere liberal end de tre førnævnte partiers. Men så forstår jeg simpelt hen ikke, at hr. Bilgrav-Nielsen kan stå her og udtrykke sin store skepsis over for frihed til at sende f.eks. reklamer og alt muligt. Hvad gælder frygten? Hvorfor er det radikale venstre da så bange for, at der skal dukke nogle senderstationer op, som har lov til at bringe reklamer, og som har lov til at komme med nogle udsendelser, som måske ligger langt fra det, vi i dag hører fra Danmarks Radio?

Jeg synes, det er så totalt i modstrid med det, vi flere gange har hørt fra det radikale venstre, at jeg simpelt hen ikke forstår det. Det er jo lige før, at det radikale venstre skal til at regnes med til de tre andre omtalte konservative partier, for det er absolut ikke tegn på frisind, når man har den holdning, som hr. Bilgrav-Nielsen her har givet udtryk for.

Efter min mening burde der, selvfølgelig inden for eksisterende lovgivning – her tænker jeg på ytringsfrihed og straffebestemmelser o.lign. – gives alle de tilladelser, der simpelt hen er plads til, bare de ikke generer hinanden på frekvensen. Hvad er der i vejen for det? Jeg synes, det er så dejligt også at lytte til f.eks. nogle københavnske lokalradioer – jeg er langtfra enig med dem – men de er udtryk for, at vi lever i et demokratisk samfund, hvor alle har lov til at sige, hvad der falder dem ind. Med alt det dér med offentlig støtte ved vi jo udmærket godt, at i samme øjeblik der bare bliver givet én krone i offentlig støtte, vil politikerne også have indflydelse.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg tror ikke, det er formålstjenligt at optage en længere debat med hr. Dohrmann om, hvad der er forskellen på det radikale venstres kultursyn og fremskridtspartiets. Det, som hr. Dohrmann ønsker sig på TV-området, sådan som han kort formulerede det nu, det er den totale frihed. Det er ikke et område, som vi er ubekendte med. Vi ved udmærket, hvad der sker, hvis det indføres

[Bilgrav-Nielsen]

her i landet. Så får vi amerikanske tilstande i TV. Så kan hr. Dohrmann og hr. Poulsgaard ikke engang få lov til at se »Dollars« i frihed uden afbrydelse hvert femte minut.

Jeg siger velbekomme!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om musik.
(Fremsat 30/1 86).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 6 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om Det kgl. Teater og oprettelsen af en kulturel fond.
(Fremsat 30/1 86).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

For nu at begynde med det positive – det er ministeren jo så glad for, og nu er vi kommet så sent hen på eftermiddagen, at vi også skal sørge for at dække den side af sagen – kan socialdemokratiet tilslutte sig lovforslaget, der vedrører Det kgl. Teater og oprettelsen af en kulturel fond, nr. L 170.

Vi synes, det er et rigtigt princip, der er foreslået, men vi synes på den anden side, at det er en overordentlig lang afviklingsperiode, der er foreslået, nemlig 10 år med 1 pct. om året.

Vi er altså enige i princippet, men vil godt være med til at overveje, om man ikke kunne gøre det noget hurtigere. Man kunne jo forestille sig, at procentsatsen blev ændret til 2 og de 10 år ændret til 5. Det vil vi altså godt være med til at se lidt nærmere på.

Så er der musikloven, lovforslag nr. L 169. Der er to dele i den, men for nu stadig at blive på den positive vej vil jeg sige, at vi kan tilslutte os forslaget i § 1, nr. 4, der flytter kompetencen fra ministeren over til musikrådet. Jeg ved ikke, hvor rimeligt det er, men det er jo sket på museumsområdet, for zoologiske haver og på filmområdet, så det tilslutter vi os også, når det drejer sig om musikken.

Men tilbage er så forslaget om at udskyde lovrevisionen, og her er det så slut med de positive og støttende bemærkninger, og årsagen må ministeren finde hos sig selv.

For det danske musikliv er der i de sidste uger sket to overordentlig betydningsfulde begivenheder. Den ene er en stor og glædelig begivenhed. Den indtraf, da statens musikråd fødte sin betænkning og sit forslag om en ny musiklov. Det var ikke bare en glædelig begivenhed, det var også en smuk og velafbalanceret begivenhed, der her var tale om. Smuk, fordi den giver det danske musikliv en tiltrængt og hjælpende hånd; at give en hjælpende hånd er jo i al beskedenhed det, et samfund er i stand til at gøre for musiklivet. Det med ånden, det med vibrationerne, det med aktiviteten, det er til gengæld dets egen sag, men uden den hjælpende hånd bliver der ikke noget at have alt det gode i.

Men der har altså også været en anden betydningsfuld begivenhed, og den står intet mindre end musikkens eget ministerium, kulturministeriet, for. I modsætning til den første og glædelige begivenhed er denne her nærmest sørgelig. Den går i al sin enkelhed ud på, at kulturministeren udskyder revisionen af musikloven én gang til. Dermed er musikloven henvist til en uvis fremtid. Det er trist, men måske ikke så overraskende og uventet, som nogle af reaktionerne kunne tyde på.

Jeg ved godt, at mange havde tillid til ministeren, da hun her fra talerstolen i november 1984 sagde, at det ikke skulle danne væne, dette med at udsætte musikloven, men vi, der har den borgerlige kulturpolitik lidt tættere inde på livet, men ikke i blodet, var klar